

OBECNÉ ZÁSADY

OBECNÉ ZÁSADY EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY (EU) 2019/671

ze dne 9. dubna 2019

o domácích operacích správy aktiv a pasiv prováděných národními centrálními bankami (přepřacované znění) (ECB/2019/7)

RADA GUVERNÉRŮ EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 127 odst. 2 první odrážku této smlouvy,

s ohledem na statut Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky, a zejména na články 12.1 a 14.3 tohoto statutu,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Obecné zásady ECB/2014/9 ⁽¹⁾ byly dvakrát podstatně změněny. Vzhledem k tomu, že je v nich třeba provést další změny, měly by být tyto obecné zásady v zájmu srozumitelnosti přepracovány.
- (2) K úspěšnému provádění jednotné měnové politiky je třeba, aby Evropská centrální banka (ECB) stanovila obecné zásady, které by měly národní centrální banky dodržovat, když z vlastní iniciativy provádějí operace s aktivy a pasivy; tyto operace by neměly narušovat jednotnou měnovou politiku.
- (3) V zájmu zachování integrity jednotné měnové politiky a s cílem podněcovat k umístování vládních vkladů na trhu, aby bylo usnadněno řízení likvidity Eurosystemu a provádění měnové politiky, musí být stanovena omezení pro úročení vládních vkladů, které národní centrální banky drží jako fiskální agenti v souladu s článkem 21.2 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky. Zavedení horní meze pro toto úročení na základě sazeb peněžního trhu usnadňuje sledování dodržování zákazu měnového financování ze strany národních centrálních bank, které ECB provádí v souladu s čl. 271 písm. d) Smlouvy.
- (4) S ohledem na specifické institucionální okolnosti má Rada guvernérů za to, že úročení vládních vkladů souvisejících s ozdravným programem nenarušuje jednotnou měnovou politiku v takovém rozsahu jako úročení jiných vládních vkladů.
- (5) I když úročení vkladů, které nejsou vládními vklady, u národních centrálních bank nepodléhá zákazu měnového financování, musí být v zájmu zachování integrity jednotné měnové politiky rovněž upraveno. Vzhledem k různým institucionálním požadavkům se mohou konkrétní horní meze úročení lišit, zejména pokud jde o vklady z vnitřních zdrojů, které lze považovat buď za podobné retailovým účtům, nebo za vklady sloužící administrativním účelům.
- (6) Tyto obecné zásady se nevztahují na transakce, které národní centrální banky provádějí jménem třetích osob a které se nezaznamenávají v rozvaze národních centrálních bank a neovlivňují stav jejich likvidity. Pokud však jde o související organizační záležitosti, měla by se na tyto transakce vztahovat úprava srovnatelná s úpravou stanovenou v těchto obecných zásadách,

PŘIJALA TYTO OBECNÉ ZÁSADY:

Článek 1

Oblast působnosti

Tyto obecné zásady se vztahují na transakce denominované v eurech, kterých se účastní národní centrální banky, a na vklady nesouvisející s měnovou politikou, pokud jsou tyto transakce a vklady zaznamenávány v rozvaze a pokud se nejedná o:

- a) transakce, které národní centrální banky uskutečňují za účelem provádění jednotné měnové politiky na základě rozhodnutí Rady guvernérů;

⁽¹⁾ Obecné zásady ECB/2014/9 ze dne 20. února 2014 o domácích operacích správy aktiv a pasiv prováděných národními centrálními bankami (Úř. věst. L 159, 28.5.2014, s. 56).

- b) transakce upravené obecnými zásadami přijatými na základě článku 31.3 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky;
- c) transakce prováděné a vklady přijímané v souvislosti se službami Eurosystemu v oblasti správy rezerv podle obecných zásad Evropské centrální banky (EU) 2018/797 (ECB/2018/14) ⁽²⁾;
- d) operace týkající se poskytování nouzové pomoci v oblasti likvidity ve smyslu dohody o nouzové pomoci v oblasti likvidity.

Článek 2

Definice

Pro účely těchto obecných zásad se rozumí:

- (1) „národní centrální bankou“ národní centrální banka členského státu, jehož měnou je euro;
- (2) „sazbou vkladové facility“ úroková sazba vkladové facility Eurosystemu;
- (3) „vkladem“ kladný zůstatek v eurech nebo jiné měně vzniklý z prostředků na účtu u národní centrální banky nebo z dočasných stavů vyplývajících z jiných služeb poskytovaných národní centrální bankou, který zakládá závazek zaznamenaný v rozvaze dotčené národní centrální banky a který musí tato národní centrální banka vyplatit na základě příslušných smluvních nebo zákonných podmínek, včetně jednodenních a termínovaných vkladů;
- (4) „vládou“ všechny veřejné subjekty členského státu nebo veřejné subjekty Unie uvedené v článku 123 Smlouvy, podle výkladu s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 3603/93 ⁽³⁾, s výjimkou úvěrových institucí ve veřejném vlastnictví, kterým národní centrální banky a ECB v souvislosti s poskytováním peněžních prostředků národními centrálními bankami poskytují stejné zacházení jako soukromým úvěrovým institucím;
- (5) „vládními vklady“ vklady nesouvisející s měnovou politikou, které národní centrální banky přijímají od vlády;
- (6) „vládními vklady v souvislosti s ozdravným programem“ vklady:
 - a) peněžních prostředků, které Evropský mechanismus stability (ESM), instituce Unie nebo Mezinárodní měnový fond vyplatily vládě členského státu, jehož měnou je euro, v rámci programu finanční podpory Evropské unie a/nebo MMF, jehož smluvní nebo jiná právní úprava vyžaduje, aby vláda členského státu tyto peněžní prostředky vedla na účtu u národní centrální banky daného členského státu;
 - b) peněžních prostředků, které odpovídají akumulovanému zisku Eurosystemu z držby řeckých státních dluhopisů v rámci programu pro trhy s cennými papíry a které vlády eurozóny převedly na zvláštní účet ESM, nebo
 - c) peněžních prostředků, které vláda členského státu, jenž využívá nebo využíval program finanční podpory Evropské unie a/nebo MMF, vede u národní centrální banky daného členského státu a které jsou vyčleněny k vyplacení věřitelům v rámci tohoto programu nebo které musí být podle smluvní nebo jiné právní úpravy týkající se tohoto programu nebo dohledu po ukončení programu vedeny u této národní centrální banky. Výraz „vyčleněné“ pro tyto účely zahrnuje preventivní hotovostní rezervy, které jsou státní pokladny povinny držet podle smluvní či jiné právní úpravy týkající se dohledu po ukončení programu nebo v důsledku vzdání se nároku jedním či více věřiteli v rámci programu finanční pomoci v případě předčasného splacení jinému věřiteli v rámci takového programu.
- (7) „hrubým domácím produktem“ (HDP) hodnota celkové produkce zboží a služeb daného hospodářství po odečtení mezipotřeby a po přičtení čistých daní z produktů a dovozu za stanovené období;
- (8) „vklady nesouvisejícími s měnovou politikou“ vklady, které národní centrální banky přijaly od vlád a jiných vnějších zdrojů, a které jsou zaznamenány v jiných položkách rozvahy, než je položka pasiv L2 („Závazky v eurech vůči úvěrovým institucím eurozóny související s operacemi měnové politiky“), jak je vymezena v rámci harmonizované rozvahy Eurosystemu. Vklady nesouvisející s měnovou politikou z jiných vnějších zdrojů nezahrnují v souladu s rozhodnutím Rady guvernérů účty MMF č. 1 a 2, ani vklady z vnitřních zdrojů, tj. vklady současných nebo bývalých zaměstnanců, poboček nebo dceřiných společností příslušné národní centrální banky, zámořských měnových orgánů, které jsou propojeny s příslušnou národní centrální bankou a nacházejí se v zemích a na územích uvedených v článku 198 Smlouvy;

⁽²⁾ Obecné zásady Evropské centrální banky (EU) 2018/797 ze dne 3. května 2018 o poskytování služeb správy rezerv v eurech prostřednictvím Eurosystemu centrálním bankám a zemím mimo eurozónu a mezinárodním organizacím (ECB/2018/14) (Úř. věst. L 136, 1.6.2018, s. 81).

⁽³⁾ Nařízení Rady (ES) č. 3603/93 ze dne 13. prosince 1993, kterým se upřesňují definice pro použití zákazů uvedených v člácích 104 a 104b Smlouvy (Úř. věst. L 332, 31.12.1993, s. 1).

- (9) „tržní sazbou pro zajištěné vklady“: a) pokud jde o termínované vklady v eurech, index STOXX EUR GC Pooling se srovnatelnou splatností, nebo přestane-li se používat nebo se již nepovažuje za referenční ukazatel, jeho ekvivalent a ii) pokud jde o termínované vklady v jiných měnách než euro, srovnatelná sazba;
- (10) „tržní sazbou pro jednodenní nezajištěné vklady“: a) pokud jde o jednodenní vklady v eurech, sazba EONIA (euro overnight index average rate) nebo, po ukončení používání sazby EONIA, sazba €STR (euro short-term rate) a b) pokud jde o jednodenní vklady v jiných měnách než euro, srovnatelná sazba;
- (11) „přímou transakcí“ nákup, prodej nebo splacení cenného papíru, který je zaznamenán v jiné položce rozvahy, než je položka aktiv A7.1 („Cenné papíry držené pro účely měnové politiky“), jak je vymezena v rámci harmonizované rozvahy Eurosystemu;
- (12) „cennými papíry“ tyto druhy cenných papírů: a) dluhové cenné papíry; b) kótované akcie a c) akcie nebo podílové listy investičních fondů;
- (13) „obchodem zajišťujícím financování“ transakce, která odpovídá definici uvedené v čl. 3 bodě 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2365 (*) a která se týká cenných papírů zaznamenaných v jiné položce rozvahy, než je položka aktiv A7.1 („Cenné papíry držené pro účely měnové politiky“), jak je vymezena v rámci harmonizované rozvahy Eurosystemu, a kterou je buď:
- a) „půjčka“, tj. obchod zajišťující financování, při kterém národní centrální banka poskytuje cenné papíry, nebo
- b) „výpůjčka“, tj. obchod zajišťující financování, při kterém národní centrální banka přijímá cenné papíry;
- (14) „dvoustranou dohodou o likviditě“ dohoda, kterou národní centrální banka uzavře s centrální bankou mimo eurozónu nebo s měnovým orgánem za účelem provádění transakcí výměny hotovosti v eurech za nehotovostní zajištění denominované v eurech.

Článek 3

Organizační otázky

1. Národní centrální banky přijmou vhodná opatření s cílem umožnit protistranám rozlišit transakce, jejichž provádění je upraveno těmito obecnými zásadami, a transakce, které národní centrální banky uskutečňují při provádění jednotné měnové politiky.
2. Národní centrální banky přijmou vhodná opatření s cílem zajistit, aby při provádění transakcí upravených těmito obecnými zásadami nebyly využívány důvěrné informace o měnové politice.
3. Národní centrální banky přijmou podobná opatření jako ta, která jsou uvedena v odstavcích 1 a 2, též ve vztahu k transakcím, které národní centrální banky provádějí jménem třetích osob a které se nezaznamenávají v rozvaze národních centrálních bank a neovlivňují stav jejich likvidity.
4. Národní centrální banky ECB každoročně informují o opatřeních, která zavedly v souladu s tímto článkem.

Článek 4

Omezení úročení vkladů nesouvisejících s měnovou politikou

1. Pro úročení vládních vkladů platí tyto horní meze:
 - a) v případě jednodenních vkladů tržní sazba pro jednodenní nezajištěné vklady; v případě termínovaných vkladů tržní sazba pro zajištěné vklady se srovnatelnou splatností, nebo není-li k dispozici, tržní sazba pro jednodenní nezajištěné vklady.
 - b) v jakýkoli kalendářní den se celková částka vládních vkladů u národní centrální banky, kromě vládních vkladů v souvislosti s ozdravným programem, v rozsahu, ve kterém přesahuje vyšší z částek: i) ekvivalent 200 miliard EUR, nebo ii) 0,04 % HDP členského státu, v němž má národní centrální banka sídlo, úročí maximálně v této výši:
 1. v případě vkladů v eurech:
 - i. je-li sazba vkladové facility v příslušný kalendářní den nula procent nebo vyšší, úrokovou sazbou nula procent;
 - ii. je-li sazba vkladové facility v příslušný kalendářní den záporná, úrokovou sazbou, která nesmí být vyšší než sazba vkladové facility.

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2365 ze dne 25. listopadu 2015 o transparentnosti obchodů zajišťujících financování a opětovného použití a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 337, 23.12.2015, s. 1).

2. v případě vkladů v jiných měnách: pro danou měnu se uplatní přístup srovnatelný s přístupem stanoveným pro vklady v eurech v bodě 1 podbodech i. a ii.

Pro účely stanovení prahové hodnoty uvedené v tomto bodě se HDP zakládá na výroční podzimní hospodářské prognóze zveřejněné Evropskou komisí v předchozím roce. Každá národní centrální banka rozhodne o přiřazení různých vládních vkladů pod nebo nad prahovou hodnotu.

- c) Je-li v určitý kalendářní den sazba podle písmene b) vyšší než příslušná tržní sazba uvedená v písmeni a), úročí se všechny vládní vklady touto tržní sazbou.
- d) Vládní vklady v souvislosti s ozdravným programem se úročí sazbami uvedenými v písmeni a) nebo sazbou nula procent, podle toho, která sazba je vyšší, avšak nezapočítávají se do prahové hodnoty uvedené v písmeni b).
2. Při úročení vkladů nesouvisejících s měnovou politikou, které nejsou vládními vklady, se zohledňují zásady proporcionality, tržní neutrality a rovného zacházení. Úročení vkladů nesouvisejících s měnovou politikou, které jsou denominovány v eurech a které nejsou vládními vklady, nesmí překročit sazbu vkladové facility.

3. Záporná úroková sazba zakládá platební povinnost držitele vkladu vůči příslušné národní centrální bance včetně práva této národní centrální banky odpovídajícím způsobem zatížit příslušný vkladový účet.

Článek 5

Povinnosti ex ante

1. Národní centrální banky ECB ex ante vykazují celkový čistý účinek transakcí, na které se vztahují tyto obecné zásady, na likviditu v kontextu obecného rámce Eurosystemu pro řízení likvidity. Národní centrální banky kromě toho pomocí vhodných opatření zajistí, aby tyto transakce neměly vliv na likviditu, který nelze přesně odhadnout.
2. Pokud transakce, na které se vztahují tyto obecné zásady a které národní centrální banka provádí z vlastní iniciativy, mají čistý účinek na likviditu ke dni vypořádání ve výši přesahující 500 milionů EUR, požádají národní centrální banky ECB o předchozí souhlas.
3. Před uzavřením dvoustranné dohody o likviditě požádají národní centrální banky Radu guvernérů o předchozí souhlas.

Článek 6

Vykazování ex post

Národní centrální banky vykazují ECB ex post jednou za kalendářní čtvrtletí informace o:

- a) přímých transakcích;
- b) obchodech zajišťujících financování;
- c) průměrném zůstatku vkladů nesouvisejících s měnovou politikou, které byly uskutečněny nebo evidovány v předchozím kalendářním čtvrtletí.

Článek 7

Sledování

1. ECB připraví jednou ročně hodnocení provádění těchto obecných zásad v předchozím roce a předloží je Radě guvernérů.
2. Kromě prahové hodnoty pro denní souhrnný čistý účinek na likviditu podle čl. 5 odst. 2 může ECB za výjimečných okolností stanovit a uplatňovat v průběhu určitého časového období další prahové hodnoty pro transakce národních centrálních bank, na které se vztahují tyto obecné zásady.
3. Pokud se na základě vykazování ukáže, že transakce, na které se vztahují tyto obecné zásady, nejsou v souladu s požadavky jednotné měnové politiky, může ECB vydat konkrétní pokyny ohledně postupů příslušných národních centrálních bank při správě aktiv a pasív.

Článek 8**Důvěrnost**

Se všemi informacemi a údaji, k jejichž výměně dochází v souvislosti s těmito obecnými zásadami, se zachází jako s důvěrnými.

Článek 9**Zrušení**

1. Obecné zásady ECB/2014/9 ve znění obecných zásad uvedených v příloze I se zrušují s účinkem od 1. října 2019.
2. Odkazy na zrušené obecné zásady se považují za odkazy na tyto obecné zásady v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze II.

Článek 10**Nabytí účinku a provádění**

1. Tyto obecné zásady nabývají účinku dnem oznámení národním centrálním bankám.
2. Národní centrální banky přijmou opatření nezbytná k dosažení souladu s těmito obecnými zásadami a použijí je ode dne 1. října 2019. Nejpozději do 1. července 2019 informují ECB o textech a prostředcích týkajících se opatření uvedených v čl. 4 odst. 1, čl. 4 odst. 2 a v čl. 5 odst. 2.

Článek 11**Určení**

Tyto obecné zásady jsou určeny národním centrálním bankám.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 9. dubna 2019.

Za Radu guvernérů ECB
prezident ECB
Mario DRAGHI

PŘÍLOHA I

**Zrušené obecné zásady a seznam jejich následných změn
(ve smyslu článku 9)**

Obecné zásady Evropské centrální banky

Obecné zásady Evropské centrální banky ECB/2014/22 ⁽¹⁾

Obecné zásady Evropské centrální banky (EU) 2015/1575 (ECB/2015/28) ⁽²⁾

⁽¹⁾ Obecné zásady Evropské centrální banky ECB/2014/22 ze dne 5. června 2014, kterými se mění obecné zásady ECB/2014/9 o domácích operacích správy aktiv a pasiv prováděných národními centrálními bankami (Úř. věst. L 168, 7.6.2014, s. 118).

⁽²⁾ Obecné zásady Evropské centrální banky (EU) 2015/1575 ze dne 4. září 2015, kterými se mění obecné zásady ECB/2014/9 o domácích operacích správy aktiv a pasiv prováděných národními centrálními bankami (Úř. věst. L 245, 22.9. 2015, s. 13).

PŘÍLOHA II

Srovnávací tabulka

Obecné zásady ECB/2014/9	Tyto obecné zásady
Čl. 1 odst. 1	Článek 1
Čl. 1 odst. 2	
Čl. 1 odst. 3	
Čl. 1 odst. 4	
Článek 2	Článek 2
Článek 3	Článek 3
Článek 4	
Čl. 5 odst. 1 písm. a) a b)	Čl. 4 odst. 1 písm. a)
Čl. 5 odst. 2	Čl. 4 odst. 1 písm. b) a čl. 4 odst. 3
Čl. 5 odst. 3	Čl. 4 odst. 1 písm. d)
Čl. 6 odst. 1	Čl. 5 odst. 1
Čl. 6 odst. 2	Článek 6
Čl. 6 odst. 3	Čl. 7 odst. 3
Čl. 7 odst. 1	Čl. 5 odst. 2
Čl. 7 odst. 2	Čl. 7 odst. 2
Čl. 7 odst. 3	
Článek 8	
Čl. 9 odst. 1	Čl. 7 odst. 1
Čl. 9 odst. 2	
Článek 10	Článek 8
Článek 11	
Článek 12	Článek 10
Článek 13	Článek 11